

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Simvlatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Spectari, secundum Panorm. in d. cap. de simoniace. eod. tit. Idem dicunt esse iudicium de mediatoribus, quod ad suspensionem, & dispensationem, per regulam, accessoriū. de re. iu. lib. 6. Si vero expectat sententiam condemnatoriam, tunc non potest Episcopus dispensare, ut habeat beneficium in illa, nec in alia ecclesia quocunque.

53 E P I S C O P U S potest dispensare cum simoniaco circa officia mortuorum, benedictiones nubentium, sepulturā, chrysma, benedictiones vasorum, & in similibus, post peractam penitentiā. secundum Hosti. quia haec non prohibetur a. in c. nuper. de sent. excom. Nec obstat c. erga. l. q. 1. quia loquitur de simoniaco in dignitate. Not. q. iste personae non ligant simoniacos mentales, ut dicit Sil. ibi. q. 19. § 4. & nomine mentalis simoniæ, quod ad censuras, venit non solum quæ in interiori actu consistit, sed etiam quæ est sine pactione, & quæ cum pacto est, sed non consumata, secundum Caie. ibi. circa finem.

54 O R D I N A T U S ab Episcopo, quem audiuit simoniacum esse, potest in suscep- tio ordine ministrare, non tamen alios ordines recipere, nisi deponat conscientiam. ca. per tuas. co. & non debet quis facilè credere, quod in alterius vergit infamiam: ut dicit Pan. in d. c. per tuas.

55 S E C U N D A pena simoniaci est in famia, & deposito, quas incurrit, si uidicatur de hoc cōfiterit. ut in ca. in-

quisitionis. de accusat. &c. sane. 5. q. 3. **56 T E R T I A** est excommunicatio, de qua vido supra. Excommunicatio. 59. 60. quia ibi satis clare est dictum, quomodo simoniaci in ordine, & beneficio, & in receptione ad religionem sunt excommunicati, ideo non replico. Videant ibi canones, qui melius scire volunt.

57 D e non reuelantibus simonia factam in curia an sint excommunicati? dic quod non: quia leges illæ per non usum sunt abrogatae. supra, Excommunicatio. 59.

58 In simonia mentali, siue sit de iure diuino, siue positivo, non cadit aliqua restitutio, secundum Thom. supra. &

Panor. in ca. fi. eo. & 10. Andr. ibi indi- finitè tenent quamvis aliqui dicant, quod in ea quæ est de iure diuino te- neatur quis ad restitutionem, sed non probant efficaci ratione. Sed cum debet fieri restitutio, cui sit fienda. supra, Restitutio. §. 17. Vide ibi dissidue quod diximus.

59 D A T V M pro habendo ordine ad titulum alicuius ecclesie, vel beneficij, dabitur illi ecclesie, vel beneficio. Si autem non ad titulum, dabitur ecclesiæ cathedrali. In alijs detur ecclesiæ, in cuius iniuriam commissa est simonia: ita tamen, ut qui dedit simoniæ, commodum non oportet, quod si omnes de ecclesia deliquerint, debent criminosi expelli, & pecunia dati ecclesiæ, quod si non expellantur, detur fisco Papæ, qui in piis causas distri- buat, secundum Hosti. nam turpia lu- era à fisco extorquentur. fiscus. ff. de iur. fisc. Si vero pata est monasterio, dic iuxta cap. veniens. eo. &c. quoniam, & secundum Pan. in c. de hoc. co. vide & Sil. ibi circa finem.

60 E X P R E D I T I S habes quod nullus tenetur ad resignationem beneficij simoniaci accepti, quando pactio nulla præcessit, licet in mente hoc intenderet quis, ideo servitores praetoriorum, & obsequentes eis in obsequijs etiam turpibus, dummodo non fecerint pa- tum, licet pro huiusmodi obsequijs intenderet consequi beneficium, non tenentur resignare, & sic ex dictis ca- sus infinitos solues. Si quis det pecu- liam papæ pro beneficio, non tenetur renuntiare beneficio, licet sit simonia, quia in hoc videtur Papa dispensare, secundum ueriorem opinionem. Sil. ibi. circa finem.

SIMVLATIO.

IMVLATIO mendaciū est, quo quis factis, vel signis exterioribus, aliud quam in mēto habeat, ostendit: ideo semper peccatum est, veniale quidē quodō iocosum, vel officiosum est mortale autē, quando perniciosum, si- cut de mendacio dictū est. Nihil enim refert mentiri verbo, vel facto, cum virumque votitati opponatur. Simu- latio

Iatio autem secundum quam aliquid singitur ad aliquid significandum, sicut Christus finxit se longius ire, peccatum non est, quia mendacium non est, sed veritatis figura. Tho. secunda secundæ. q.3. a.2. ad 1.

² SIMILAKZ ad occultandū peccatum proprium, quando illud conscripsi non est necesse, peccatum non est, sed laudabile, ne alij scandalizetur. supra, Fictio. §.3.

³ PORTANS habitum religiosi, vel clerici, & non ut religiosus, vel clericus, non est simulator, vel hypocrita, nisi assumat illum habitum ad se ostendendum iustum: quia de hypocrita dicitur. Omnia faciunt, ut apparent hominibus.

⁴ S I M V L A T I O secundum Tho. supra, a.3; opponitur directe veritati, indirecte autem omni virtuti.

SOCIETAS.

⁵ SOCIETAS plurium personarū in mercantia, vel artificis, aut in animalibus, multis modis sit, ut dicatur, & redditur illicita duplicita via.

Prima, si capitale unius stet sub lucro & non sub damno, hoc enim iniquum est. Ut si Titius ponat C. duca, si pertinet, vult quod omnino sibi restituatur. Secunda est, si lucrum, aut damnum non respondeat proportionabiliter sociis, unicuique pro rata sua, tunc enim esset iniquitas ibi: quia inaequalitas esset iustitia. ad hoc facit glo. in can. plerique, 14. q.3. ff. pro soc. l. si non fuerint.

⁶ ADVERTENDVM est, qd in huiusmodi societatibus, dum unus ponit pecuniam, & alius industria, & laborem, seu operam, de natura huiusmodi societatis est, quod ponens pecuniam substat dupliciti periculo, scilicet perditionis pecunie, & usus negotij. Ponens vero operas substat tantum unius, scilicet periculo perditionis operarum & industria: & quia hoc est de natura huius contractus, licet periculum non sit aequaliter, tamen est licitus contractus. Contra. Cate. ver. societas.

⁷ ADVERTE ETIAM, quod euentus societatis tribus modis contingere potest: quia quandoque in fine inuenitur

quantum capitale sine lucro, quandoque damnum capitalis in toto, vel in parte, quandoque capitale cum lucro. Si est dannum capitalis, quomodo quantum sit totum, qui posuit, sustinebit: quia est semper dominus pecunie. Si capitale in totum vel in partem remansit, erit domini, & qui posuit operam, perdet. Si autem ultra capitale est lucrum capitale, integrum restituetur domino, & lucrum aquis diuidetur portionibus, si tamē capitale & industria aequivalent, quod vit prudens, & practicus in huiusmodi consideratis omnibus arbitrabitur.

⁸ DE animaliū vero societatibus, credo standū esse consuetudini, ubi tractantur, nec certam regulā dati posse. Sequenda est igitur confuetudo, nisi de manifesta iniustitia in ipsis societibus constaret, quādo scilicet una pars valde & clare grauaretur plus quam alia: pro regula ergo potest esse aequalitas iusticie ad arbitrium proborum hominum in huiusmodi negotijs practicorum. Scribi autem casuum multipli citas nequaquam potest. Vide tamen infra, §.19, usque ad finem.

⁹ SI PRO COMMUNI regula quod in societatibus, in quibus non est usura, nec iniustitia, non est peccatum. Usura esse

non potest, quando id quod ponitur, stat pericolo ponētis: quia tunc ibi non est mutuum: nō est etiā iniustitia, quando una pars non plus grauatur quam altera, arbitrio bonorum hominum, & in hac arte prudentium.

¹⁰ SOCIETAS, in qua quis ponit pecuniam, alter operam, vel uterque ponit operam & pecuniā aequaliter, vel unus ponit pecuniam & operam, alter operam tantum, vel unus pecuniā, & operam, alter tantum pecuniā, est licita, dum odò primò talis negotiatio, vel ars non sit aliqua lege prohibita. Secundò, quod periculū pecunie stet penes deponentem. Tertiò, quod seruit aequalitas proportionabiliter: ita quod qui plus posuit de pecunia, vel labore, plus lucretur. Deponens pecuniā apud mercatorem cum intentione,

M 5 tione.